

Sygn. akt VIII Gz 187/18

POSTANOWIENIE

Dnia 30 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy, VIII Wydział Gospodarczy, w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Artur Fornal (spr.)

Sędziowie: SO Elżbieta Kala

SO Marek Tauer

po rozpoznaniu w dniu 30 października 2018 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **K. S.**

przeciwko **(...) S.A. w W.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 29 czerwca 2018 r., sygn. akt VIII GC 1532/18

p o s t a n a w i a:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 2 w ten sposób, że zwrócić powodowi ze Skarbu Państwa – Sądowi Rejonowego w Bydgoszczy kwotę 53 zł (pięćdziesiąt trzy złote) tytułem połowy opłaty uiszczonej od pozwu;
2. oddalić wniosek powoda o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Elżbieta Kala Artur Fornal Marek Tauer

Sygn. akt VIII Gz 187/18

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Bydgoszczy umorzył postępowanie w sprawie z powództwa K. S. przeciwko (...) S.A. w W. o zapłatę pozostałej części odszkodowania z tytułu OC – nabytej przez powoda od poszkodowanego na podstawie umowy cesji (punkt 1 postanowienia), a także oddalił wniosek powoda o zwrot uiszczonej opłaty od pozwu (punkt 2 postanowienia).

Sąd pierwszej instancji ustalił, że powód skutecznie cofnął pozew – powołując się na fakt zawarcia pomiędzy stronami ugody pozasądowej – co uzasadniało umorzenie postępowania w sprawie (art. 355 § 1 w zw. z art. 203 § 1 k.p.c.). Jednocześnie Sąd ten przyjął, że skoro sprawę rozpoznawano – z inicjatywy samego powoda – w postępowaniu upominawczym i skierowano na posiedzenie niejawne celem wydania nakazu zapłaty, a zatem merytorycznego rozpoznania sprawy, to nie zachodzą podstawy do rozstrzygnięcia o zwrocie połowy opłaty uiszczonej od pozwu - zgodnie z art. 79 ust. 1 pkt 3 lit a) ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W konsekwencji cofnięcie pozwu, jak w niniejszej sprawie, już po wydaniu nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym nie uzasadnia uwzględnienia wniosku powoda w tym przedmiocie.

Zażalenie na powyższe postanowienie w punkcie 2 wniósł powód, zarzucając mu naruszenie art. 79 ust. 1 pkt 3 lit a) ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. : Dz.U. z 2018 r., poz. 300 ze zm. – dalej jako „u.k.s.c.”) poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że przepisu tego nie stosuje się gdy cofnięcie pozwu nastąpiło po utracie mocy przez nakaz zapłaty wydany w postępowaniu upominawczym w związku z wniesieniem sprzeciwu od tego nakazu i przed rozpoczęciem rozprawy.

Skarżący wniósł o zmianę postanowienia w zaskarżonej części poprzez orzeczenie zwrotu powodowi połowy opłaty sądowej od pozwu w kwocie 53 zł, a ponadto o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego.

W uzasadnieniu zażalenia powód podniósł, że w przypadku uprawomocnienia się nakazu w postępowaniu upominawczym sąd z urzędu zwraca powodowi $\frac{3}{4}$ uiszczonej opłaty od pozwu (art. 79 ust. 1 pkt 2 lit c) u.k.s.c.), a zatem za jego wydanie pobiera się ostatecznie jedynie czwartą część ww. opłaty. W konsekwencji przyjęta przez Sąd pierwszej instancji wykładnia – nakładająca na stronę powodową obowiązek poniesienia całości opłaty w przypadku cofnięcia pozwu po wniesieniu sprzeciwu od takiego nakazu – byłaby interpretacją contra legem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda było uzasadnione.

W ocenie Sądu drugiej instancji zachodziła w niniejszej sprawie podstawa aby z urzędu zwrócić powodowi ze Skarbu Państwa $\frac{1}{2}$ opłaty sądowej uiszczonej od pozwu w związku z cofnięciem powództwa po wydaniu nakazu zapłaty i przed rozpoczęciem rozprawy – na podstawie przepisu art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. a) u.k.s.c., zgodnie z którym sąd z urzędu zwraca stronie połowę uiszczonej opłaty od pozwu cofniętego przed rozpoczęciem posiedzenia na które sprawa została skierowana. Sąd odwoławczy w składzie rozpoznającym przedmiotowe zażalenie podziela bowiem pogląd, iż „posiedzeniem” o którym mowa w tym przepisie będzie pierwsze posiedzenie przeznaczone na rozprawę (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 1994 r., III CZP 32/94, OSNC 1994, nr 10, poz. 189) i to nawet wówczas jeśli sprawę rozpoznano wcześniej w postępowaniu upominawczym, skoro wydany w takim postępowaniu nakaz zapłaty traci moc na skutek sprzeciwu prawidłowo wniesionego przez pozwanego, a w takim bowiem przypadku sprawa podlega rozpoznaniu na rozprawie (art. 505 § 1 k.p.c.).

Wprawdzie pogląd powyższy wyrażono na tle poprzednio obowiązującej regulacji art. 36 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 24, poz. 110 ze zm.), zachowuje on aktualność także i w obecnym stanie prawnym. Jeśli więc sąd wyznaczył posiedzenie niejawne w celu zbadania przesłanek wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym (art. 497¹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 498 § 2 k.p.c.), a zarazem nie wysłał pozwanemu zawiadomienia o powyższym posiedzeniu wraz z odpisem pozwu, to tego rodzaju posiedzenie nie jest posiedzeniem, o którym stanowi art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. a) u.k.s.c. Oznacza to, że wymieniony przepis odnosi się do posiedzeń, o których zawiadamiane są strony procesu, czyli do posiedzeń jawnych (zob. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2016 r., III CZP 80/16, OSNC 2017, nr 9, poz. 95).

Mając na uwadze przytoczone okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. Brak było natomiast podstaw do zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda (skarżącego) kosztów postępowania zażaleniowego, skoro cofnięcie pozwu nastąpiło na skutek zawarcia pomiędzy stronami sporu porozumienia (ugody pozasądowej), a powód oświadczył przed Sądem pierwszej instancji, że w związku z tym nie składa wniosku o przyznanie kosztów procesu od pozwanego (zob. k. 36 akt). Nie zachodzą zatem podstawy do uznania pozwanego za stronę przegrywającą także i w niniejszym postępowaniu zażaleniowym (art. 98 § 1 k.p.c. a contrario w zw. z art. 391 § 1 i art. 397 § 2 k.p.c.).

Elżbieta Kala Artur Fornal Marek Tauer